

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce	S. Y., narozen X, státní příslušnost Irán, (alias H. S. nar. X) X
zastoupen	Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem advokátní kanceláře se sídlem v Ostravě, Purkyňova 787/6
proti žalovanému	Krajské ředitelství Policie Královéhradeckého kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort se sídlem v Hradci Králové, Věkoše 416

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění za účelem správního vyhoštění, ze dne 1. února 2018, čj. KRPH-10951-23/ČJ-2018-050022-SV

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 1. 2. 2018 rozhodl žalovaný o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění, a to podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále

jen zákon č. 326/1999 Sb.). Dobu zajištění stanovil žalovaný s odkazem na ust. § 125 odst. 1 cit. zákona na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody.

2. Správní orgán popsal okolnosti zadržení cizince na území Polské republiky, uvedl, že na základě čl. 6 Dohody mezi vládou České republiky a Polské republiky o předávání osob na společných státních hranicích, byl žalobce dne 31. 1. 2018 předán zpět do České republiky. Ke kontrole nepředložil žalobce žádný cestovní doklad ani jiné oprávnění k pobytu na území Evropské unie či ČR, čímž porušil povinnost cizince stanovenou § 103 písm. n) zákona č. 326/1999 Sb. a došlo tak k jeho zajištění dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR. Žalobci byly sejmuty otisky prstů, dne 1. 2. 2018 zahájil žalovaný správní řízení ve věci správního vyhoštění z území členských států Evropské unie dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., v jehož rámci jednak sepsal protokol o výsledku žalobce a dále požádal o písemné stanovisko Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky, a to k problematice možných překážek realizace správního vyhoštění žalobce do země původu.
3. Žalobce sdělil v průběhu řízení, že Irán opustil přibližně 24. 10. 2017, s úmyslem jet do Německa, kde chtěl studovat postgraduální studium chemie. Z Iránu cestoval sám. Dostudoval tam vysokou školu, univerzitu v Kermanshah a chtěl pokračovat v postgraduálním studiu chemie v Německu, v nějakém větším městě s Iránskou komunitou, v Berlíně nebo v Hamburku. Svůj cestovní pas na pokyn převaděče zničil na ubytovně v Srbsku. Z Iránu cestoval letecky do Turecka, kde pobýval asi 50 dní, dále pak pokračoval letecky do Srbska. Letenka z Teheránu do Istanbulu stála 52 euro a do Bělehradu s týdenním pobytem v hotelu stála 385 euro. V Srbsku žalobce pobýval dalších asi 34 dní a okolo 17. ledna 2018 cestoval ve skupině 12 osob do Rumunska. Hranici přešli pěšky s nějakým člověkem kurdské národnosti, na území Rumunska přijely dva taxíky, které je odvezly do nějakého města. Tam čekali v jakémsi domečku na okraji města asi 10 dní, ven nevycházeli. Z Rumunska cestovali v bílé nákladní dodávce za předem stanovenou cenu 6.500 euro, které měl žalobce zaplatit po dojezdu do Německa. Kontrolováni byli až v Polsku. Dne 1. 2. 2018 vydalo MV ČR pod ev. č. ZS39938 stanovisko, že na žalobce se nevztahují důvody znemožňující vycestování.
4. Žalovaný neshledal možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b) zákona č. 326/1999 Sb.
5. Krajský soud žalobci ustanovil právního zástupce, o jehož ustanovení žalobce jmenovitě požádal, zástupce žalobce pak žalobu řádně doplnil dne 15. 3. 2018.

II. Žalobní argumentace

6. V žalobě je jako důvod jejího podání označeno nedostatečné vyhodnocení možnosti uskutečnění účelu zajištění, když žalobce byl zajištěn za účelem správního vyhoštění, tedy nuceného návratu do země svého původu, do Iránu. Žalovaný však dostatečně nevyhodnotil to, že žalobce je občanem Iránu, který neakceptuje jakékoliv nedobrovolné návraty a transfery, odmítá přejímat jakékoliv své občany, kteří by měli být z Evropské unie předáni do Iránu proti své vůli, s ohledem na neexistenci smlouvy o vydání mezi Íránem a Evropskou unií.
7. Žalobce poukazuje za znění § 124 odst. 1 písm. b) a § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, dále pak na znění čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků a čl. 15

návratové směrnice, a v těchto souvislostech pak cituje znění právních vět rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010 –

8. *Správní orgán má povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b) nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné.*
9. *O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.*
10. *V dalším žaloba odkazuje na odůvodnění cit. rozhodnutí NSS, kdy soud zdůraznil přípustnost zajištění jen za přísně vymezených podmínek definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců, ale především ústavním pořádkem ČR, s odkazem konkrétně na čl. 8 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod, dále pak i na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Listinu základních práv Evropské unie, jakož i judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. Z citovaných příkladů pak vyvozuje závěr, že v případech, kdy bude již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé či pravděpodobné, že účel zajištění, tj. správního vyhoštění, vycestování nebo předání cizince, nebude moci být realizován, nebylo by možné zbavení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem, s mezinárodními závazky ČR v oblasti ochrany základních práv a podle současného právního stavu ani s citovanými ustanoveními návratové směrnice. Žalovaný dospěl k závěru, že vycestování žalobce je možné, aniž by jakkoli zvážil obecně známou skutečnost o tom, že Írán odmítá přijímat své občany, pokud se nejedná o realizaci dobrovolných návratů a zatížil tak své rozhodnutí absencí důležité úvahy individualizující rozhodnutí a podmiňující jeho úplnost a správnost. K otázce zajištění íránských občanů se již přitom vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí čj. 4 Azs 242/2016 dne 4. 1. 2017 a podle tohoto rozhodnutí je odmítnutí akceptace zajištěného Íránce překážkou pro jeho další zajištění. Do možnosti realizace vyhoštění žalobce proto bylo povinností žalovaného zahrnout právě i důvody, pro které se žalovaný domnívá, že existuje šance, že by k dosažení účelu zajištění mohlo dojít, žalovaný tak neučinil a jeho rozhodnutí proto nemůže obstát. Žaloba navrhuje z uvedených důvodů zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.*

III. Vyjádření žalovaného

11. K žalobním námitkám podal žalovaný dne 19. 3. 2018 písemné vyjádření, v němž uvedl, že doba zajištění cizince dle § 125 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., byla stanovena na 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, a to v reakci na sdělení pracovníka Ředitelství služby cizinecké policie v Praze, k obvyklé délce konzulární procedury, podle státní příslušnosti cizince, ke zjištění jeho totožnosti. Cizinec byl následně umístěn do Záchytného zařízení pro cizince Vyšné Lhoty do doby realizace správního vyhoštění. Současně mu bylo vydáno dne 2. 2. 2018 rozhodnutí ve věci správního vyhoštění dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., neboť pobývá na území bez cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn, a pobýval na území bez víza, ač k tomu není oprávněn nebo bez platného oprávnění k pobytu. Doba, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území, byla správním orgánem stanovena na dva roky. Následně byl cizinec umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců ve Vyšních Lhotách. Žalovaný dále uvádí, že žalobce se neodvolal proti rozhodnutí o správním vyhoštění, toto tedy nabylo právní moci dnem 13. 2. 2018, nepodal ani žádost o udělení mezinárodní ochrany.
12. Žalovaný správní orgán k dalšímu svému postupu ve věci uvedl, že 6. 3. 2018 učinil telefonický dotaz na ŘSCP v Praze, Skupinu zjišťování totožnosti a ENO, kdy bylo sděleno, že žalobce se neúčastnil konzulárního pohovoru dne 1. 3. 2018 na Iránském konzulátu v Praze, k zjištění své totožnosti nijak nespolupracuje, o dobrovolný návrat dosud nepožádal. Konzul iránského konzulátu v Praze navrhl postup k prověření adresy, cizincem uvedené na území Iránu k prověření udané totožnosti.
13. Žalovaný co do okolností zajištění cizince odkazuje na ust. § 124 zákona o pobytu cizinců a uvádí, že tento byl 31. 1. 2018 předán v souladu s čl. 6 Dohody (viz bod 2) polskými orgány, které kontrolovaly v obci Tuplice motorové vozidlo Renault Master, jedoucí před území po trase Rumunsko – Spolková republika Německo, a to přes území ČR a Polské republiky. Žalobce nepředložil žádný cestovní doklad, ani jiné oprávnění k pobytu na území členských států Evropské unie či České republiky a svým jednáním tak porušil povinnost, upravenou § 103 písm. n) zákona č. 326/1999 Sb. S žalobcem pak bylo zahájeno správní řízení o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 tohoto zákona. Žalovaný shledal naplnění kumulativních podmínek ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona, v rozhodnutí jasně poukázal na konkrétní okolnosti případu a definoval jednotlivá skutková jednání, která jednak nasvědčují učiněnému závěru, že uložení zvláštního opatření by bylo v dané věci nedostatečné a současně to, že cizinec svým jednáním naplnil skutkovou podstatu § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., žaloba neuložení zvláštních opatření nenapadá.
14. V rozhodnutí žalovaný odůvodnil zajištění žalobce citovaným ustanovením s tím, že je nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, jeho úmyslný a vědomý vstup a pobývání na území členských zemí Evropské unie bez platného cestovního dokladu a platného víza nebo bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn, je závažným porušením právních norem, jednání žalobce demonstruje to, co si myslí o právním pořádku České republiky. Jednal v rozporu s morálními normami a chráněnými zájmy, které deklaruje zákon č. 326/1999 Sb. Žalované rozhodnutí dále žalobci vytýká neplnění zákonem uložené povinnosti, když zničil na ubytovně v Srbsku svůj cestovní pas, motivován ekonomickými zájmy a lepším životem v Německu a následně vstoupil a pobýval na území členských zemí Evropské unie a konečně se vědomě polským pohraničním orgánům prokazoval falešnou identitou. Správní orgán proto uzavřel, že žalobce neskýtá záruku, že bude plnit

povinnosti uložené správním orgánem a existuje proto nebezpečí maření výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění a tento úmysl je z chování žalobce zjevný. Tyto skutečnosti žalovaný uvedl do rozhodnutí o zajištění na základě vyjádření žalobce do protokolu o výsledku, sepsaného dne 1. 2. 2018, kdy za přítomnosti tlumočníka uvedl, že „dostudoval vysokou školu univerzitu v Kermanshah v Iránu a chtěl pokračovat v postgraduálním studiu chemie v Německu, a to v nějakém větším městě s iránskou komunitou, v Berlíně nebo Hamburku.

15. K aplikaci zvláštních opatření stanovených v § 123b) zákona č. 326/1999 Sb., žalovaný uvedl, že vyloučení uložení mírnějších opatření úzce souvisí s důvody, proč bylo ze strany správního orgánu rozhodnuto o zajištění žalobce. Před vydáním rozhodnutí o zajištění tyto formy žalovaný zvažoval, avšak žalobce nebyl hlášen nikde k pobytu na území ČR, toto sám uvedl v rámci pohovoru. Uložení zvláštního opatření ve formě oznámení policii adresy místa pobytu, zdržování se tam a hlášení každé změny následující pracovní den policii a zdržovat se na adrese za účelem provedení pobytové kontroly tedy nepřicházelo v úvahu. Žalobce vypověděl, že má u sebe minimum finančních prostředků, nemá v ČR a Evropské unii vazby, které by mohly poskytnout jejich složení za účelem finanční záruky, nemohlo být tak využito ani této formy zvláštního opatření. K třetí možnosti pak žalovaný připomíná, že osoba, která vědomě a úmyslně porušuje právní předpisy nebo nerespektuje povinnosti jí uložené, neskytá záruku, že bude spolupracovat s orgány policie. Způsob vstupu žalobce na území členských zemí Evropské unie, jakož i úmyslné a vědomé prokazování se v průběhu pobytové kontroly na území Polska falešnou identitou vzbuzovaly důvodnou pochybnost o možnosti spolupráce žalobce se státními orgány. Pokud se týče žalobcovy identity, žalovaný vycházel pouze z vyjádření žalobce, o provedení úkonů směřujících ke zjištění jeho skutečné identity požádal dne 5. 2. 2018 Ředitelství služby cizinecké policie. Jeho neochotu spolupracovat pak potvrzuje to, že dne 1. 3. 2018 odmítl na Velvyslanectví Iránské islámské republiky konzulární návštěvu za účelem vydání náhradního cestovního dokladu. Ohledně setrvání v České republice pak do protokolu uvedl, že zde o mezinárodní ochranu požádat nechtěl a nechce, cestoval do Německa. Zvláštní opatření, spočívající v povinnosti cizince osobně se hlásit na policii ve stanovené době by se tedy zcela jistě míjelo účinkem, žalovaný k němu proto též nepřistoupil. Správní orgán pak v souvislosti s možností uložení mírnějších opatření zdůrazňuje, že tato neslouží k tomu, aby byla uložena a v případě jejich neplnění pak bylo přistoupeno k zajištění cizince, neboť takový postup by nebyl účelný – zde odkazuje na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu čj. 10 Azs 102/2016.
16. Žalovaný se dále vyjádřil k existenci překážek správního vyhoštění a vycestování, ve vztahu k § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu 7 As 79/2010, podle něhož je povinen se touto existencí zabývat, pokud mu jsou známy či vyšly najevo. K možnosti vycestování byl žalobce podrobně dotazován – k dotazu, co by pro něj návrat do domovského státu představoval, jaké jsou jeho rodinné vazby, a zda mu hrozí doma nějaké nebezpečí, žalobce uvedl, že mu nic nehrozí, žije tam celá jeho rodina, na území ČR a Evropské unie nemá žádnou osobu, kvůli které by ukončení svého pobytu na území považoval z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života za nepřiměřené. O azyl zde žádat nechce a po vstupu do Evropské unie ani nežádal. Do Německa ho vedly ekonomické důvody, chtěl tam studovat, v ČR zůstat nechce, nejraději by se vrátil do Iránu. Nezná důvod, pro který by nemohl ČR opustit, toliko absence peněz a cestovního pasu. Uvedl,

že „žádný takový důvod nezná, pokud mu bude stanoveno opustit ČR a Evropskou unii, vrátí se do Iránu, ohledně finančních prostředků na vycestování požádá o pomoc Iránskou ambasádu a bude kontaktovat rodiče, aby mu pomohli. Je v situaci, že by se nejraději vrátil do Iránu, nic mu tam nehrozí, žije tam celá jeho rodina“.

17. K této otázce si pak tedy žalovaný, v souladu s ust. § 120a odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., vyžádal dne 1. 2. 2018 stanovisko Ministerstva vnitra České republiky, Odboru azylové a migrační politiky, tento orgán vydal téhož dne pod ev. č. ZS39938 stanovisko, že na žalobce se důvody znemožňující vycestování nevztahují a jeho vycestování je tak s ohledem na ust. § 179 cit. zákona možné. Žalovaný odkazuje na § 149 zákona č. 500/2004 Sb., podle něhož je obsah stanoviska závazný pro výrok jeho rozhodnutí. Žalovaný je přesvědčen, že se problematikou existence důvodů znemožňujících vycestování cizince zabýval dostatečně, tento při seznámení se s podklady pro rozhodnutí ve věci správního vyhoštění uvedl, že podklady považuje za dostatečné, nemá k věci co dalšího sdělit a nežádal ani žádné doplnění či provedení důkazů. Nežádal ani založení příloh do spisového materiálu.
18. K problému realizace vyhoštění žalobce do domovského státu žalovaný uvedl, že přihlédl k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, kdy je nutno zajistit náležitosti nezbytné k realizaci vyhoštění, tak, aby toto bylo realizovatelné v době trvání zajištění. Při stanovení doby trvání zajištění proto přihlédl k době, nutné k zabezpečení přepravních dokladů, kdy Ředitelství služby cizinecké policie obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince přes jiné státy Evropské unie z důvodu nutnosti zajištění policejní eskorty přes dotčené státy a komunikuje s domovským státem o vzetí cizince zpět. Z absence cestovního dokladu žalobce bude nejprve nutné provést konzulární pohovor za účelem zjištění totožnosti žalobce, poté může probíhat následná komunikace s domovským státem, kdy dle sdělení policisty ŘSCP trvá toto řízení minimálně 90 dní. Doby zajištění tak žalovaný považuje v daném případě za přiměřenou.
19. Žalovaný pak v závěru svého vyjádření konstatuje, že svůj závěr o vydání rozhodnutí o zajištění považuje za dostatečně odůvodněný, vycházel při něm z dostatečných podkladů a důkazů, které obstaral, i z vyjádření samotného žalobce, kterému byl po celou dobu správního řízení ustanoven tlumočnick perského jazyka. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

IV. Posouzení věci krajským soudem

20. Krajský soud ve věci rozhodoval bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s., a to se souhlasem obou účastníků řízení.
21. Ze správního spisu soud konstatuje, že se zde nachází Úřední záznam žalovaného ze dne 31. 1. 2018 o převzetí 10 osob od Pohraniční strážě Polské republiky na Společném pracovišti Oddělení zahraničních vztahů Náchod – Kudowa Slone, a to na základě dohody, cit. v bodě 2. Je přítomen Protokol o předání cizince (zde soud připomíná, že při kontrole se žalobce prezentoval jako S. H., nar. X), Úřední záznam o zajištění cizince z 1. 2. 2018, Rozhodnutí o eskortě z 31. 1. 2018, Usnesení o ustanovení tlumočnicka perského jazyka, Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 1. 2. 2018. Téhož dne byl

sepsán Protokol o výsledku účastníka řízení, kdy kromě skutečností, uvedených v bodech 3, 12 a 14 žalobce sdělil,

22. že je Iránské státní příslušnosti, adresa v domovském státě je provincie Kermanshah, okres Paveh, obec Dorisan, rodina má pět členů, tedy otec, matka, žalobce a dvě sestry. Irán opustil kolem 24. 10. 2017 se záměrem jet do Německa, když opouštěl domov, měl zhruba dva tisíce euro. Jak uvedeno výše, žalobce dále popsal svoji cestu, tato měla stát 6500 euro, platit měl v Německu po dojezdu. Nikde nebyli kontrolováni, až v Polsku, o azyl nikde nežádal. Přes které státy jeli, žalobce neví, nikdo jim to nesdělil a ven neviděli. V Německu ho nikdo nečeká, nikoho tam nemá. Vlastní nyní 426 polských zlotých. Ubytování zajištěno nemá, nejraději by se vrátil zpět domů do Iránu. Pokud mu bude stanovena tato povinnost, vrátí se domů, ohledně finančních prostředků vypověděl, jak uvedeno výše. V ČR ani na území EU nikoho nemá, v Iránu mu v případě návratu nic nehrozí. S policií nikdy žádné problémy neměl. Ve správním spise se dále nachází Závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince, vypracované Ministerstvem vnitra ČR dne 1. 2. 2018. Z tohoto podkladu soud konstatuje, že MV ČR na str. 2 uvádí podklady, z nichž čerpal, jsou jimi Informace OAMP MV ČR – Irán – „Bezpečnostní a politická situace v zemi“ ze dne 28. 7. 2017, vypracovaná v souladu s Pokyny Evropské unie pro zpracování informací o zemích původu a dále Zpráva Podpůrného evropského azylového úřadu (EASO) k metodice informací o zemích původu, dále pak Výroční zpráva Human Rights Watch 2017 ze dne 12. 1. 2017. Veškeré uvedené informace jsou součástí spisového materiálu ke správnímu řízení o vyhoštění cizince z území České republiky. Žalobce byl s uvedeným podkladem seznámen 1. 2. 2018, kdy dále uvedl, že jiné jméno uvedl proto, že ho převaděč poučil, že má při zadržení uvést nepravdivé údaje o své totožnosti, aby ztížil své vyhoštění z EU. Posléze se rozhodl, že se chce vrátit zpět, proto chtěl již v Polsku uvést pravou totožnost, ale tam se s tím nikdo nezabýval, proto ji uvedl až dnes. Cítí se zdrav, vše je v pořádku, až bude mít náhradní cestovní doklad, který mu vystaví Iránská ambasáda a bude propuštěn ze zajištění, chtěl by ČR a EU opustit, pravděpodobně letecky, co nejdříve, letenku mu uhradí rodina, žijící v Iránu. Dále jsou součástí spisu výše uvedená rozhodnutí žalovaného.
23. **Zákon č. 326/1999 Sb.,** o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění, upravuje v **§ 123b)** zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území. Dle odst. 2 lze zvláštní opatření za účelem vycestování uložit, je-li důvodné nebezpečí, že cizinec v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění k vycestování z území nevycestuje. Dle odst. 4 pak policie takové opatření neuloží, jde-li o nezletilého cizince bez doprovodu nebo o cizince, u nějž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu. Zvláštní opatření pak jednotlivě upravuje odstavec 1, tato představují možný pobyt cizince mimo zajišťovací zařízení, s povinností hlásit každou změnu pobytu policii a v místě se zdržovat pro možnost kontroly, nebo složení peněžních prostředků ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním, či povinnost cizince osobně se hlásit policii ve stanovené době. Ustanovení **§ 124** upravuje institut zajištění cizince za účelem správního vyhoštění, upravuje oprávnění policie zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, a to v případech, kdy je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím,

že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání – zde odst. 1 písm. b). V odst. 3 je upraven postup policie, která s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění stanoví v rozhodnutí o zajištění dobu jeho trvání. V § 125 cit. zákona je vyjádřena délka možné doby zajištění, tato nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. Konečně, v ust. § 179 jsou upraveny důvody znemožňující vycestování, a to pro případ důvodných obav, že pro případ vrácení cizince do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Vážnou újmu ve smyslu odst. 1 pak dle odst. 2 představuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, případně též situace, kdy by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

24. Soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí žalovaného neshledal.
25. Žalobce nesouhlasil s vyhodnocením žalovaného v možnosti uskutečnění účelu zajištění, uváděl, že žalovaný dostatečně nezvažil občanství žalobce, který je z Iránu, když s touto zemí nemá Evropská unie smlouvu o vydávání a země neakceptuje jakékoliv nedobrovolné návraty a transfery a odmítá přijímat jakékoliv své občany, kteří by měli být z Evropské unie předáni do Iránu proti své vůli. Žalobce v tomto směru odkazoval na Úmluvu o právním postavení uprchlíků, návratovou směrnici, rozhodnutí rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, který v tomto smyslu připomínal Listinu základních práv a svobod, Listinu základních práv Evropské unie i Mezinárodní pakt o občanských a politických právech. Pokud soud obecněji shrne základní pravidla těchto listin, jedná se o situace, kdy stát, v němž je zadržen a zjištěn cizinec, který nevládně potřebnými doklady opravňujícími ho k pobytu na daném území, může být zajištěn za účelem případného správního vyhoštění pouze za určitých podmínek. Tyto jsou v zákoně o pobytu cizinců v České republice upraveny shora uvedeným ust. § 124. S odkazem na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 15. 4. 2009, čj. 1 As 12/2009 připomněl žalobce, že správní orgán je povinen zabývat se v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy mu jsou tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy, nebo kdy před rozhodnutím o zajištění vyšly najevo. Jinými slovy, žalovaný byl povinen učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování žalobce alespoň potenciálně možné. Zde pak k otázce zajištění iránských občanů poukazuje na rozhodnutí NSS ze dne 4. 1. 2017, čj. 4 Azs 242/2016, podle kterého je odmítnutí akceptace zajištěného Iránce překážkou pro jeho další zajištění.
26. Pochybení, které žalobce vyčítá žalovanému správnímu orgánu, krajský soud po pečlivém přezkoumání věci neshledal. Soud je totiž s ohledem na výše popsané skutkové okolnosti věci přesvědčen, že žalobce není osobou, která odmítá dobrovolný návrat do země původu, neboť v průběhu celého správního řízení ve věci zajištění přehledným

způsobem uváděl, že by se v současné situaci nejraději navrátil do země původu, je přesvědčen, že mu rodiče zaplatí letenku a že mu bude ambasáda Iránu nápomocna a bude mu vydán náhradní cestovní doklad. Toto opakoval, žádné informace o tom, že by mu případně v zemi původu cokoliv hrozilo, nesdělil, naopak, uvedl, že mu nic nehrozí. Za takového stavu věci je soud přesvědčen, že není oprávněn jakkoliv vyčítat správnímu orgánu jeho postup ve věci, který plyne z obsahu správního spisu, který soud výše konstatoval. Je faktem, že žalobce cestoval přes území České republiky a dalších států Evropské unie bez potřebných osobních dokladů, dokonce sdělil, že svůj cestovní pas v Srbsku zničil a k radě převaděče uváděl při kontrole polských orgánů falešnou identitu. Poté prohlásil, že si je vědom, že cestoval prakticky ilegálně, jel do Německa a chtěl tam studovat, nikoho v ČR či EU nezná a nemá žádné prostředky, ani ubytování. Za takového stavu pak správní orgán nepochybil, pokud si po vyžádání Stanoviska MV ČR k možnému vycestování cizince zhodnotil daný stav jako situaci, která odpovídá možnosti zajištění cizince dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a to v délce 90 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Žalovaný sice konstatoval, že žalobce při procesu zjišťování své totožnosti nespolupracuje, nicméně při prováděných výsleších žalobce uváděl, že se chce navrátit domů do Iránu a osvětlil i své důvody pro uvádění falešné identity. Vzhledem k těmto skutečnostem, zjištěným z průběhu správního řízení, vedeného ve věci zajištění cizince pak soud považoval odůvodnění žalovaného rozhodnutí za souladné se zákonem o pobytu cizinců, i správním řádem a neshledal v postupu žalovaného žádnou nezákonnost či nesprávnost.

27. Soud závěrem zdůrazňuje, že v případě žalobce, který cestoval přes zdejší území i území dalších států Evropské unie bez potřebných dokladů a víz, není pochyb, že se jedná o cizince, který naplňoval podmínky pro zákonné zajištění za účelem správního vyhoštění.
28. K nevyužití zvláštních opatření za účelem vycestování cizince ve smyslu § 123b) zákona o pobytu cizinců soud uvádí, že toto odůvodnění žalovaného považuje rovněž za správné a souladné se zákonem, neboť žalobce sám uvedl, že nemá povědomost o možnosti pobytu na zdejším území, které by bylo souladné s podmínkami písm. a) odst. 1, uvedl rovněž, že nemá potřebné peněžní prostředky, které by mohly sloužit pro využití možnosti upravené písm. b). Z okolností průjezdu žalobce státy Evropské unie pak, dle přesvědčení soudu, nelze ani dedukovat bezproblémové naplnění podmínek, stanovených cit. ustanovením v písm. c) odst. 1.
29. Krajský soud konstatuje, že v daném případě byl žalobce řádně seznámen s podklady správního orgánu, nenavrhoval žádné jejich doplnění, byl mu ustanoven pro řízení tlumočník jazyka, v němž se dobře dorozumí, soud proto neshledal ani žádná procesní pochybení žalovaného. S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti pak soud dospěl k závěru, že žaloba nebyla důvodná a tuto proto v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

30. Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení v souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když ve věci byl úspěšný žalovaný správní orgán, který náhradu nákladů řízení nežádal. O odměně soudem ustanoveného zástupce žalobce soud rozhodl samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové dne 23. března 2018

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně